§ 18
Yttrande över samsjuklighetsutredningens delbetänkande (SOU 2021:93) Från delar till helhet – en reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet

HSN 2021-2795

Ärendebeskrivning
Socialdepartementet har bjudit in Region Stockholm att yttra sig över delbetänkandet (SOU 2021:93) Från delar till helhet – en reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet.

Yrkanden
Ordförande Sandra Ivanovic Rubin (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning
Ordförande Sandra Ivanovic Rubin (MP) ställer proposition på eget yrkande om att bifalla förvaltningens förslag och finner att psykiatriberedningen beslutar enligt det.

Beslut
Psykiatriberedningen föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:
Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar detta till socialdepartementet.

Deltar ej i beslut
Annika Friberg (M) deltar ej i beslutet.

Särskilt uttalande
Marit Normasdotter (V) lämnar ett särskilt uttalande (bilaga).

Paragrafen är justerad

Expedieras till
Socialdepartementet

Region Stockholm

Psykiatriberedningen **Särskilt uttalande**

2022-03-31

Vänsterpartiet Ärende 3

HSN 2021-2795

Yttrande över samsjuklighetsutredningens delbetänkande (SOU 2021:93) Från delar till helhet – en reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet

Samsjukliga patienter som lider av både psykiatriska diagnoser och beroende i någon form har i många år varit en särskilt utsatt grupp. Deras somatiska hälsa är generellt sämre än övriga populationen i samhället och överdödligheten är skyhög jämfört med genomsnittsbefolkningen. Det anstår inte ett modernt samhälle att låta patienter falla mellan stolarna på detta sätt. Därför välkomnar Vänsterpartiet utredningen och ställer sig mycket positiv till de slutsatser och bedömningar som föreslås. Vänsterpartiet har i många år lyft frågan både nationellt och regionalt då vi har sett det stora behovet och vikten av samordning kring den här patientgruppen.

Förslaget att ha en huvudman, och att det ska vara regionerna är en självklarhet då all annan sjukvård ligger på regionen och det bör inbegripa alla sjukdomar och sjukdomstillstånd. Det är sen många år tillbaka fastslaget att beroende är en sjukdom och det är då följaktigt regionens ansvar att ge adekvat och evidensbaserad vård till denna patientgrupp.

Att splittra vården mellan kommun och region har visats sig vara mycket kontraproduktivt på flera sätt och bara lett till att patienter har blivit skickade mellan socialtjänsten och sjukvården där ingen har tagit ett helhetsansvar för patientgruppen.

Vidare välkomnar vi utredningens förslag om att denna patientgrupp ska få lättare tillgång till skadereducerande och sjukdomsförebyggande åtgärder som sprututbytesverksamhet. Det är mycket bra att minska infektionsrisken bland dessa patienter men också skapa kontaktytor där regionen kan främja patienternas psykiska och fysiska hälsa. Att lida av beroende och psykisk sjukdom ska inte betyda att patienterna ska vara extra utsatta för andra sjukdomar.

Då denna patientgrupp i många år har varit särskild utsatt och stigmatiserad tror vi att det är mycket viktigt att ett målmedvetet och konkret arbete behövs för att motverka detta och stärka deras inflytande. Vi ser därför extra positivt på att utredningen föreslår ett förstärkt brukarinflytande i form av personliga ombud. Det föreslås i utredningen att staten bör höja de permanenta anslagen som är avsatt till kommunerna från 100 miljoner till 150 miljoner. Och att 10 miljoner av dessa medel ska avsättas för att stärka samverkan med civilsamhället. Vi från Vänsterpartiet tycker att detta är ett mycket lågt anslag och skulle vilja se minst det dubbla. Och att detta ses över om det behöver regleras med en genomlysning av insatsen vartannat år. Dessutom behöver en större del läggas på civilsamhället så att insatser såsom PEER support (personlig egen erfaren resurs) kan införas och permanentas i hela verksamheten.

Vi i Vänsterpartiet är dessutom mycket positiva till att utredningen lyfter behovet av att utreda svensk kriminaliseringslagstiftning av eget bruk precis som ALLA expertinstanser rekommenderar.

Det är positivt att förvaltningen också tycker det. Patienter med en sjukdom ska inte straffas, utan få vård och kriminalisering av ett sjukdomstillstånd bidrar bara till att den redan utbredda stigmatiseringen av patientgruppen ökar. Vidare vill vi särskilt betona problemet med att regeringen trots alla expertmyndigheters starka rekommendationer om att utreda kriminaliseringslagstiftningen inte vill göra det. Detta är mycket problematisk.